

Sözleşmenin 4691 veya 5746 Sayılı Kanun kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-97895701-155[2022/16]-498805
Tarih	09.05.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : E-97895701-155[2022/16]-498805

09.05.2022

Konu : Sözleşmenin 4691 veya 5746 Sayılı Kanun kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü (İdare) ile Şirketiniz arasında .../.../2022 tarihinde "*Elektronik İzleme Sistemi Hizmet Alımı İşine Ait Sözleşme Tasarısı*" başlıklı kağıdın imzalandığı, bu sözleşme kapsamında Şirketiniz ile Şirketinizin alt işvereni durumunda bulunan ... A.Ş. tarafından geliştirilen ... Proje Numaralı "*Yükümlüler İçin Elektronik İzleme Sistemi (YELİZ)*" projesi ile ilgili olarak ... A.Ş.'nin TÜBİTAK'a başvurusunun bulunduğu, proje kapsamında TÜBİTAK tarafından şirketinizin alt işvereni ... A.Ş.' ye hitaben yazılmış .../.../2020 tarihli ve ... sayılı karar destek yazısının bulunduğu, buna göre, Şirketiniz ile Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü arasında imzalanan .../.../2022 tarihli sözleşmeye 4691 Kanun veya 5746 sayılı Kanun kapsamında damga vergisi istisnası uygulanıp uygulanmayacağı hakkında bilgi

verilmesinin istenildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; bu Kanundaki kağıtlar teriminin yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisini kişilerin ödeyeceği hükümleri yer almaktadır.

Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "*I.Akitlerle ilgili kağıtlar*" başlıklı bölümünün A/9 fıkrasında ise, resmi dairelerin mal ve hizmet alımlarına ilişkin yaptıkları ihalelerde, ihaleyi yapan idare ile düzenlenen sözleşmelerin nispi damga vergisine tabi olacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanunun amacının, üniversiteler, araştırma kurum ve kuruluşları ile üretim sektörlerinin işbirliği sağlanarak, ülke sanayiinin uluslararası rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması maksadıyla teknolojik bilgi üretmek, üründe ve üretim yöntemlerinde yenilik geliştirmek, ürün kalitesini veya standardını yükseltmek, verimliliği artırmak, üretim maliyetlerini düşürmek, teknolojik bilgiyi ticarileştirmek, teknoloji yoğun üretim ve girişimciliği desteklemek, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeni ve ileri teknolojilere uyumunu sağlamak, teknoloji yoğun alanlarda yatırım olanakları yaratmak, araştırmacı ve vasıflı kişilere iş imkânı yaratmak, teknoloji transferine yardımcı olmak ve yüksek/ileri teknoloji sağlayacak yabancı sermayenin ülkeye girişini hızlandıracak teknolojik alt yapıyı sağlamak olduğu; 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde, yönetici şirketin bu kanuna uygun ve anonim şirket olarak kurulan, bölgenin yönetimi ve işletilmesinden sorumlu şirketi ifade ettiği; 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, yönetici şirketin bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlardan ve yapılan işlemlerden dolayı damga vergisinden muaf olduğu; ek 2 nci maddesinde ise, bu Kanun kapsamında yürütülen yazılım, AR-GE, yenilik ve tasarım projeleri ile araştırmalarda kullanılmak üzere ithal edilen eşyanın gümrük vergisi ve her türlü fonlardan, bu kapsamda düzenlenen kağıtların ve yapılan işlemlerin damga vergisi ve harçlardan istisna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyette bulunan yönetici şirketler, 4691 sayılı Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde düzenlenen kağıtlar bakımından damga vergisinden muaf olup, bunun dışındaki şirketlere muafiyet tanınmamıştır. Ayrıca Kanunun ek 2 nci maddesindeki istisna hükmü yalnızca AR-GE, yenilik ve tasarım faaliyeti kapsamındaki ithal edilen eşyalarla ilgili olup, bunun dışında kalan işlemler yönünden istisna hükmü getirilmemiştir.

Öte yandan, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkındaki Kanunun 1 inci maddesinde, bu Kanunun amacının; Ar-Ge, yenilik ve tasarım yoluyla ülke ekonomisinin

uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması için teknolojik bilgi üretilmesini, üründe ve üretim süreçlerinde yenilik yapılmasını, ürün kalitesi ve standardının yükseltilmesini, verimliliğin artırılmasını, üretim maliyetlerinin düşürülmesini, teknolojik bilginin ticarileştirilmesini, rekabet öncesi işbirliklerinin geliştirilmesini, teknoloji yoğun üretim, girişimcilik ve bu alanlara yönelik yatırımlar ile Ar-Ge'ye, yeniliğe ve tasarıma yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının ülkeye girişinin hızlandırılmasını, Ar-Ge ve tasarım personeli ve nitelikli işgücü istihdamının artırılmasını desteklemek ve teşvik etmek olduğu, bu Kanunun; Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Kanuna göre oluşturulan teknoloji merkezleri (teknoloji merkezi işletmeleri), Türkiye'deki Ar-Ge merkezleri ile tasarım merkezleri, Ar-Ge projeleri, tasarım projeleri, rekabet öncesi işbirliği projeleri ve teknogirişim sermayesine ilişkin destek ve teşvikleri kapsadığı; 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmayacağı, dokuzuncu fıkrasında, bu Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri tasarım faaliyetlerinin bu maddede belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabileceği, ancak Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece yüzde ellisinin bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisinin ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından indirim olarak dikkate alınabileceği, bu oranları ayrı ayrı veya birlikte iki katına kadar artırmaya veya kanuni oranlarına kadar indirmeye Cumhurbaşkanının yetkili olduğu, sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamının Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebileceği, sipariş verenlerin, Ar-Ge veya tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kağıtlara ait damga vergisi istisnası dışındaki teşvik ve destek unsurlarından yararlanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin 5 Seri No.lu 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliğinin "*Damga Vergisi İstisnası Uygulaması*" başlıklı ikinci bölümünün "*Uygulama Esasları*" başlıklı 3 üncü maddesinde;

"(1) 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, bu Kanun ve ilgili Yönetmelikte kapsam ve sınırları belirtilen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesna olacaktır.

(2) Damga vergisi istisnasının uygulanabilmesi için;

a) Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri, rekabet öncesi işbirliği ile Ar-Ge, yenilik veya tasarım projeleri için başvuru yapılan ve desteği veren kamu kurumundan veya 5746 sayılı Kanunda belirtilen vakıflardan,

b) Teknoloji merkezi işletmeleri için TEKMER müdürlüğünden,

c) Uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projeleri için TÜBİTAK'tan, alınan veya bunlar tarafından onaylanan; kağıda konu işlemin 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleri ile ilgili olduğunu gösteren proje öneri bilgileri formu veya destek karar yazısı ya da proje sözleşmesi veya bu mahiyetteki belgenin işlem esnasında noter, resmî daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi işlem yapan kurum ve kuruluşlara ibraz edilmesi yeterli olup, işlem yapan kurum veya kuruluşlarca başka belge aranmayacaktır.

(3) İşlem esnasında, söz konusu belgelerin herhangi bir sebeple ibraz edilememesi durumunda, kağıtlara ilişkin damga vergisi ilgililerce ödenecektir.

(4) 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasıran bu görevleri ile ilgili olarak yapılan ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtlar ile 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgelerinden damga vergisi alınmayacaktır.

(5) 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin sekizinci fıkrası gereğince, bu Kanun kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projeleri ile ilgili araştırmalarda kullanılmak üzere eşya ithaline ilişkin işlemlere harç, bu işlemlerle ilgili düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

(6) 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamında, Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri projelerde sipariş alanlar yukarıda belirtilen istisnalardan yararlanacak olmakla birlikte, sipariş verenler de bu kapsamda sadece sipariş alan Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile sipariş verilmesine ilişkin düzenlenen kağıtlara ait damga vergisi istisnasından yararlanacaklardır." açıklamaları yer almaktadır.

6 Seri No.lu 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliğinin "Ar-Ge faaliyetlerinin kapsamı" başlıklı başlıklı 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasında, 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge faaliyetinin, esas itibarıyla denemelerin son bulduğu, ilk üretimin yapıldığı aşamada sona ereceği, Ar-Ge projesi neticesinde elde edilen ürünün pazarlanabilir aşamaya geldiği andan itibaren Ar-Ge projesinin bitmiş sayılacağı, bu tarihten sonra yapılan harcamaların Ar-Ge harcaması kapsamında değerlendirilemeyeceği, ancak, tamamlanan bir proje sonucunda elde edilen ürünün geliştirilmesi amacıyla yapılacak çalışmaların yeni Ar-Ge projesi olarak değerlendirileceği, yedinci fıkrasında, nihai ürünün oluşturulması aşamasında elde edilen ürünlerin kullanılabilirliğini ölçmek ve gerektiğinde değişiklik yapılmak üzere işletme içinde veya dışında test edilmesi amacıyla yapılan harcamaların Ar-Ge faaliyeti kapsamında olduğu, ancak ticari üretimin planlanması ve seri üretim

sürecine ilişkin harcamalarla, ürünün tanıtılması amacıyla üretilip dağıtılan numuneler için yapılan harcamaların Ar-Ge faaliyeti kapsamı dışında olduğu açıklamalarına yer verilmiştir.

Özelge talep formunuz ekinde yer alan .../.../2022 tarihli "*Elektronik İzleme Sistemi Hizmet Alımı İşine Ait Sözleşme Tasarısı*" başlıklı kağıdın incelenmesinden, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü ile şirketiniz arasında düzenlendiği, "*İş Tanımı*" başlıklı 5 inci maddesinde, sözleşme konusu işin elektronik izleme cihazları kullanılarak yükümlülerin toplum içerisinde izlenmesi, denetim ve takibinin yapılmasına ilişkin hizmet alımı işi olduğu belirlemesine, 9 uncu maddesinde ise, teslim edilecek ürün ve adet bilgilerine, teslim konusu cihazların bakım, onarım, ulaştırma ile idare personelinin cihazları kullanımına ilişkin eğitim hizmetinin yüklenici tarafından karşılanacağına ilişkin belirlemelere yer verildiği anlaşılmıştır.

Bu çerçevede, başvurunuz konusu sözleşmenin, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyeti sonrası çok sayıda nihai ürünün satışına ve satış sonrası hizmetlere ilişkin olarak düzenlendiği göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu sözleşmenin 5746 sayılı Kanun kapsamında damga vergisinden istisna tutulması mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026